

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 246.

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІ В КАНАДІ.

REGULAR NUMBER 246

РІК VII.

Ч 23

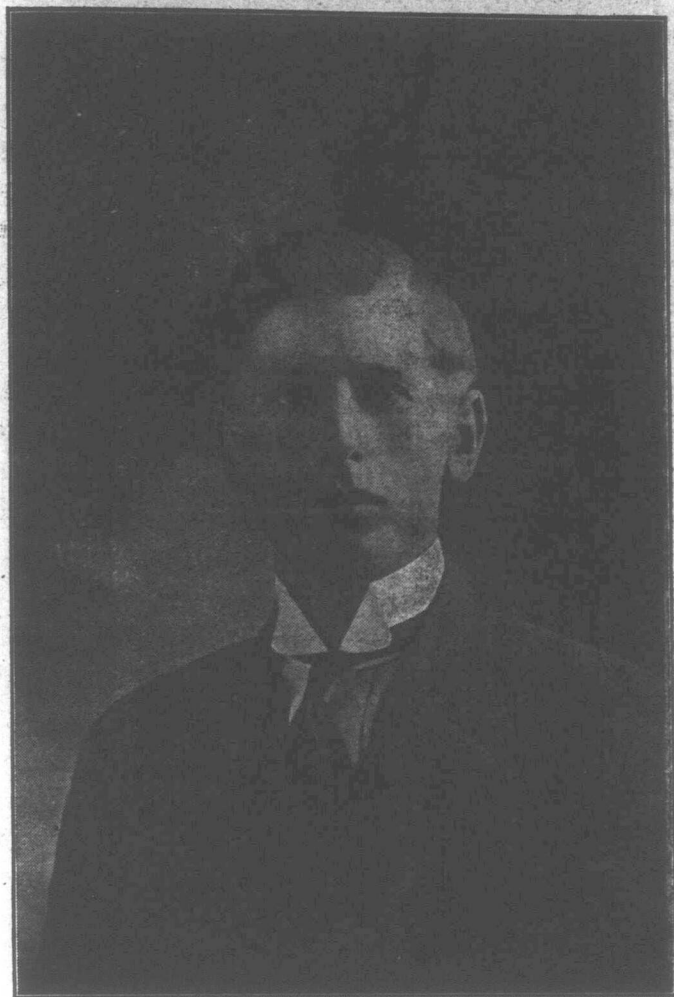
СЕРЕДА 9 ЧЕРВНЯ 1915.

WINNIPEG, MAN

JUNE 9 WEDNESDAY 1915.

No 23. VOL. VII

Тов. Гр. Ткачук.

Тов. Ткачук походить з Сокальщини, з Галичини. Будучи ще дуже молодим, бо ледви 17-літнім хлопцем, бере він живу участь в організованій Січій і стає одним із передових робітників радикальної партії. В той сам час виробляється він на знаменитого білдинка і не опускає найменшої нагоди, щоби не налягувати лайдацтва галицької буржуазії, та не вказати селянству його дійсного положення. І дійсно Сокальщина мала в ній одного з своїх передових хлопських організаторів. Вкінці лишає він все і виїждить до Канади.

Приймавши на сей бік океану, вступає тов. Ткачук в члена соц. дем. партії і приглянувшись ближче найшуму світові і капіталістичному устроєві, стає одним з передових членів партії і горячим оборонцем поневоленого пролетаріату. Тов. Ткачук є одним з тих людей, що власними силами змогли вибратися на висшій ступінь і ведуть роботу, корисну для всього робітництва. Він є одним з тих, що вибравши собі раз одну ціль, прагне до неї, не зважаючи на ніякі перепони, які доводять ся стрічати перед собою. Він є одним з тих, що посвячують себе цілковито якійсь справі і жертвують навіть своєю особистою щастею ради загальної справи. Тов. Ткачук багато зробив в Вінніпегу і його околицях. Ніколи не опустив найменшої нагоди, щоби не вести роботи в користь партії і робітництва. Будучи знаменитим бесідником, виступає він всюди, як на партійних вічах, так і устроєваних ріжними „патріотами“, щоби здемаскувати

їх роботу. Ї він також найбільш активним членом в вінніпегській відділі. Велику працю зробив т. Ткачук для партії, з'організувавши цілий захід і заснувавши там 14 відділів. Захід є нині гордоюстю У.С.Д.П. в Канаді, а львина часта праці, вложеної там партією, належить ся т. Ткачуку.

Вже рік минає як т. Ткачук є обраний Екзекутивом У.С.Д.П. організатором і котрий як найширіше і найсовітніше сповнює свій обов'язок. Для того щоби розширити соціалістичний рух поза межі Канади, тов. Ткачук згодив ся взяти на себе сю тяжку працю організації і їде до Стейтв ортанізувати тамошних робітників в соціалістичні відділи. Він не страхається найтяжших обставин в його праці, а є одним з камінярів, котрі лупають скалу і промостивши в той спосіб дорогу, їдуть далі.

Ми віримо, що і в Стейтах праця т. Ткачука зродить оwoчі і наведе ся, що тамошні робітництво прийме його щиро і допоможе йому в організації.

Новинки. Упадок Перемишля.

Дня 8. червня здобула австро-німецька армія твердого Перемишля. По обох сторонах мали бути великі втрати. Німецький штаб доносить що союзники взяли около 100.000 Росіян до неволь, в тім двох генералів і багато амуніції.

Авотрійці заняли також місто Стрий і наводять ся вже близько Ждатева. Ге-

нерал Лівінген перейшов з своєю армією Дністер на захід від Николаєва. Війська союзників заняли Медину. Треба битва під Самбором. Росіяни концентрують ся під Львовом.

Між Австрією і Італією.

Італійська армія наближається скорим кроком в напрямі Трієсту і Тренту. Були слухи що передні форти Трієсту були вже острілювані Авотрійцями. — Авотрійці зробили також найздатками на Венецію, а Італійці на авотрійських порт Полю та остров Ліссу. Обі сторони доносять о успехах — Авотрія заперече в останніх часах італійські доносення про великі успіхи італійської армії, та каже, що великої битви між обома сторонами ще не було. — Італія покликана резервістів 1-ої війни з Америки.

Підводна війна.

Англійська адміралція оголосила дня 4. червня, що німецькі підводні лодки затопили в протязі 24 години 8 кораблів, в тім 4 неавстрійських держав. Ними є: Царус, дунський корабель затонув коло Шкоції; Лялянд, шведський корабель також коло побережя Шкоції; Сальвадор, дунський корабель Шкоції; Кубано, норвежський недалеко островів Флянн; Інкум, англійський під Ливард Гед; Йона, канадський транспортець, в околиці Англії; Гиролд і Вікторія на Північній Морі. Люди на всіх кораблях врятовані. Три піпли на дно без застереження з німецької сторони. На Північній Морю затонув також корабель Діксана, а в каналі Ляманш дунський корабель Саборг.

З Стокгольму доносять, що місто Гельсінґфорс в Фінляндії було обкидане богатами бомбами в Цепеліну. Кілька забудовань фабричних стало в полонина, а один корабель вистав знищений.

Бритійське правительство оголосило офіційно о близько берегів Малої Азії від Дарданелів до пролива Самнос.

Франко-бритійські авіатори бомбували німецький військовий аеродром в місті Гонтрод (межа Джентом і Брукселею). Бомби убили 45 і ранили 30 німецьких жовнів.

Після вистій в Берліні і Відня, Авотро-Німці поновили в Галичині за місяць

Усі враз!

Усі враз!

Усі враз!

На сплату довгу „Роб. Нар.“

Valor, Sask. Н. Романюк \$3.00; Ши-5 братів: П. Клим, А. Клим, М. Клим, Я. Пинці, Алта: Відділ У.С.Д.П. \$6.00; Vonda, Клим і К. Клим.

Sask., Василь Свистун \$1.00; Savoy, Alta., \$7.00, котрі зложили по \$1.00; Іля Семюк, В. Ухач, Костин Будник, Павло Стефанець, Іван Стефанець, Гаврило Томяк \$75; по 50ц.: Олекса Ухач і Марія Ухач, Федор Вакалюк 25ц.

Ану, хто зголосить ся з інших родин, щоби за одним назвиском жертвувати тільки як сі брати! Таж кождий з Вас має братів або сестер, щоби згадати їх імена в „Роб. Нар.“! Ану, хто „звекот“! Хто має найбільшу родину в Канаді?

май 300.000 Росіян, багато амуніції і провіанту.

Між турецьким військом на півострові Галліполі вбух бунт. Вислано другі відділи війська для їх умиріння; з'явлено 43 збунтованих офіцерів, котрі вистали віділані до Царгороду перед воєнний суд, де засуджено їх на кару смерті і розстрілено.

Маленька республіка Сан-Маріно, що обимає 22 квадратних кілометрів простору і має 12 тисяч мешканців та 950 жовнів. — вповіла Авотрії війну.

Генерал Авфенберг, оден в командантів авотрійської армії в Галичині і бувший авотрійський міністер війни вистав, як доносять депаші, арештований авотрійськими властями.

Командант занятої Німцями Лібави Тірпвіц дістав ся після вистій в Петрограді до російської неволі.

Великий порт Амстердам, хоть і неавстрійське місто, належачий до Голяндії, являє ся гніздом німецьких субмарін. Там їх виробляють і розсилають по світі. Німецька буржуазія як хоронителька капіталу, надуца гарні ряди організованого пролетаріату, плює на паперові договори всяких гагських конференцій. В війні оден закон: ціль оправдує средство.

Ходять слухи що всі американські горожани, в суботу 5-го червня дістали розказ опустити Берлін, в протязі 48 годин. Злучені Держави відкликають своїх конзулів і амбасадора в Німеччині. Причиною непопорумінь — бувший напад на корабель Люзітанію, де в числі погибших, була американські горожани. Кілько в тім правлі, покаже будучість.

Протест робітників Англії проти російського царату.

На першмайським мітінгу в Ілезгові (Шотландія) була принята слідуєча резолюція:

Інтернаціональний мітінг робітників Англіїців, Литовців, Росіян, Жидів, Латшів і др. в Ілезгові 23 цвітня, скликаний з'єднаним комітетом помочи політичним в'язням в Росії, виражає свій протест проти насильства над політичними в'язнями в російських тюрмах і засудження 5 членів соц.-дем. робітничої фракції Государственной Дума тільки на тій підставі, що непохитно обстоювали інтереси робітничої класи і, хоронячи заповіді інтернаціоналу, рішучо виступили проти війни. Мітінг шле свій правіт борцям за свободу і скорше заперестане війни.

Брендон, кемпа воєнно-плінних.

Після вистій з газет видно, що не легко живе ся в Брендоні, так звісним „воєнно — плінним“ Канади. В суботу 5-го червня кілька зауживших за свободою людей, пробували утікати і в погоні за ними, сторожа дала кілька вистрілів. В результаті побіда. Двох убитих і чотирох ранених.

Організаційна поїздка т. Ткачука до Злучених Держав через східну Канаду.

Екс. Ком. У.С.Д.П. Канади висилає т. Ткачука як свого делегата від У.С.Д.П. до Української Федерації в Злучених Державах. Тов. Ткачук переїжджаючи через українські колонії буде давати відчити і за дозволом Тимчасового Екс. Ком. буде організувати соціалістичні відділи і тим самим ширити соціалістичну науку.

Ми віримо, що Тимчасовий Екс. Ком. Укр. Федерації Соц. Партії і всі товариші прихильні соціалістичному рухові, приймуть т. Ткачука як свого товариша і допоможуть йому в його організаційній праці морально і матеріально.

М. Еремійчук
Секр. Екс. Ком. У.С.Д.П.
Вінніпег 6. червня 1915.

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published weekly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ одинокую соц. дем. часопис для цілої Америки; она одна дає те знане яке повинен мати кожний працююча класово-свідоме людина. Хочеш знати, як здобути красний лад на світі, то читай вое „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“ Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg Man.

Образки з канадійського життя.

Відбувний ся скандал з будовою провінціально-го парламенту, де консервативні міністри вмочили свої руки, як видно сильно відбиває ся на виновниках рвотрати громадських грошей. Тільки дивно і незрозуміло, чому бувші махери консервативного правительства так знов неждано починають відрикатися від своїх діл. Сам бувший прем'єр Роблін, має поважний вік, около 63 роки і будучи прем'єром цілих 15 літ, нині говорить як невинний агнець: Я помилав ся. Можливо, що так. Всі ми люди і ми можемо робити помилки. Одно тільки але, що роблячи помилку з громадськими грошми і провінціальною касою, Роблін з всею своєю братією, не помилав ся ані на один цент, в рахунках консервативної партії. Хто хоть троха знакомий з веденем рахунків, легко може представити, що розходи тоді рівні приходам, коли до каси приходять гроші і коли, роблячи такі помилки по одному або по кілька мільонів в правительственній касі, консервати точно вели рахунок меж собою і видно, як їм докажує Королівська комісія, без помилок ділами народні гроші меж себе.

Другі міністри і їх урядники занедужали і пороз'їдались по Америці реперувати підорване здоров'є. Їм як видно не по нутру і тяжко признати ся в гріхах перед лицем комісії, а присалають свої візнаня на письмі. Видно, що боять ся нещасні встрігати ся разом лице в лице. Ох! гріхи, гріхи! Легко їх натворити, лиш тяжко їх позбутися.

Деморалізація горожан.

Хто з нас переселенців великої, грізної і брудної Росії не обізваний в так відомим 3-м департаментом міністерства внутрішніх справ? Все що є підлого і низь-

кого в характері чоловіка — находить ся на услугах того департаменту. Зі всіх кутів Росії, стагають ся туди тільки доноси і доноси. Тисячі жандармів, шпіцілів і поліцаїв, всіх можливих ранг і чинів, починаючи з його сіятельства самого міністра і кінчучи підніжжям російського престола — нещасним сорворієм, доглядачем тишвины, порядку і спокою поліцаєм, все займає ся опіювачю. Доносять, слідять днем і ночью крэдком, як злодії, судять вішають, розстрілюють, засалають і так без кінця. Темні сили роблять темні діла. Проступки і деморалізація краю є плодом їх роботи. В погоні за нагородами і урядами, вони безжалісно тягнуть за обшавку винного і невинного.

Щось подібного можна зауважити і в нашій свободній Канаді — особливо тепер, коли переселенці в Австрії рахують ся невинними і мало патріотичними виглядом своєї другої вітчизни. Їх реєструють і так як в Росії, де чоловіком може бути лиш той, хто крім душі і тіла має еще і лашпорт, тут також зведена система являти ся оден чи два рази на провірене. Хочеш чи ні, тебе рахують за ворога і непитають чому ти мав нещасте родити ся в Австрії а не де-інде, хойайби і в Росії. Не одну тисячу долларів держава потребує вадати на таку роботу і здає булоби лишне для всіх, коли-би такі розходи робились не на одержане мало кому потрібних опікунів, а на дійсні потреби горожан, як просвітту, поміч хорим, державні роботи і т. д. Кривою обливає ся серце, коли бачиш як люди, рахуючи себе язикованцями, знаючими кілька язиків, на перегони оден на перед другого, старають ся використати нещасте крєю і тягнуть ся за „джабогт“, слідять за горожанами. Зва угла і „шкрабаогт“ довоси. Що більше! Здеморалізовані до мозгу кісток, вони видумують нестворені річи і користаються тим, що уряд не знає других мов, представляють урожанців Австрії в таким виді, в яким їм вигідно.

Знов десятки тисяч долларів викадає держава, удержуючи армію лінохув і „кавалерів“ в той сам час нарід умирає з голоду від безробіття, простагаючи руки до виспих сего міра і жалібно просить лиш тільки роботи. Як видно, прайде ся самому народови заговорити голосно за себе, а не опускати ся на ласку „своїх рідних“ по місці уродження і мові.

Е. В.

Осип Назарук.

Суспільні кляси.

Продовжене. Буржуазія.

А то що значить?

Кожний з вас знає, що то є шляхта? То ті пани, що їх прадді по більшій часті розбоєм дістали в свої лаби землю, ліси, пасовиска і води. Вони собі тепер спокійно сидять по дворах і містах, їдять, пють, гуляють і марнують то, що їх прадці нарабували; а як котрий абанкрутує, то зараз роблять його яким мухомором, дають йому блискучий ковчир, добру пенсію і він далі пан. Але не гадайте собі, що тепер для шляхти найліпші ча-

си. Детам! То давно шляхта мала рай. Забе бувало шляхтич хлоца, а скоче дати на трунзу для него, то ще добрий пан: як не дав, то також нікто йому нічого не зробив. Попи, що тепер мають такі великі пшени і скривь бачуть смертельні гріхи, навіть у тим, як хлоп пережтає собі яку не милу їм газету. — тоді мовчали і не бачили нічого. Всі ліпші посади (жировиска) і в уряднацтві і серед попівства мала шляхта. Попівство і шляхта, ті два найвищі стани, верховодили в цілім світі. Гірко було кождому, хто не мав реверенди або гербу. Такий, хочби мав і яке велике майно, значіня не мав ніякого: найпаршивіший і найдурніший шляхтич мав першество і перед наймудрішим, найстаршим тай навіть богатим чоловіком без гербу.

Але третій стан, в котрім на першім місці стояло богате міщанство (буржуазія) великих міст, зробив бунт, революцію, вирівав троха шляхти, розігнав попів і так прислузав тамті два стани, посунути ся на їх вигідних місцях і зробити йому „п'яц“. Стало ся то насамперед у Франції, в році 1789. Вунт, що в тим році почав ся, називає ся Велика Революція. Від тоді шляхта скривь присла і прстала на те, що не лише вона може обдірати нарід. Сита буржуазія (велике міщанство) боролася зі шляхтою і попівством о права, о власть, о уряд, а бідний робочий нарід попер її — і собі збутовав ся, бо і йому було але. Буржуазія добила ся свого: скасувала старі закони (права), що були прихильні шляхті, завела нові закони, прихильні для себе та захопила значну часть урядів (власти) у свої руки. Настав новий лад на світі: тепер уже нікого не шитали, чи має герб або реверенду, але чи має гроші, капітали. Шляхтич і поп на високых становищах — (дехто в простих попів може часом бути порядний і прихильний народови) лишили ся і далі на верха, але тільки тому і тільки ті, що мали капітал. Тих старих рабівників прийняла буржуазія меж себе, і тепер в трійку взяла ся обдірати робочий нарід.

Гнідом буржуазії є великі міста. Її підвалина — торговля і промисл. Рухлива як комашня, буржуазія, що вигривала колісь шляхтичів в їх золотих сідлах, не вдоволила ся тим. Маючи в своїх руках власть і капітал, взяла ся вона абирати що раз більші капітали і вести війни конкуренціями не тільки з буржуазіями чужих країв, але між собою. Хто не має великого капіталу і сприту, той банкрутує. Давні майстри-богатири, що мали много челяди, не могли витримати конкуренції з фабрикантами і зникли, то є повстали звичайними ремісниками, а їх діти челядниками, що роблять, хоч і дома, на тих, що дають їм матеріал і платять за роботу. — Навіть наукою немає буржуазія часу заниматися — так її запоморочила жаждоба зиску: а найгірше здирає буржуазія робочий нарід.

Помагають її притім два гатунки платних наймитів і помічників: одні вбрані в реверенди, другі в блискучі мухоморські ковчирі. Одні клепчуть робочому народови від хресту до гробу, аби терпів і робив, другі пильнують, аби робочий нарід не змінив несправедливого порядку так, як його недавно, бо ледви тому сто кільканадцять літ, змінено. — „Таже їм платять з державної каси,“ скаже може хто. Ну, ну, а держава в чій

руках, як не в буржуазії? Так ті, що за паніли ся не але, мають який нарід як давно бідний робочий нарід, своїх рук, називає ся

Претелетаріат, то є скривь і в селах і в темніший там йому де можна знайти ліпше жити. Кожний ським формалем, ніж най робітників не міня моргах, що в журба робітників лише їсть дар,“ що має „батьки переконати ся, що те до Шрус на роботу, в як верне, то ще дру

Повел Соціаліст

Дорогі Товариші! Отчим нашим по мні звертаємо ся до П. С. Д. Р. П. в сль пропозицією:

Ми пропонуємо чим інституціям соціалістичних партій вступити в найчасі перед европейською демократією з колек протестом проти повдарского правительств загарбаній ним австрійської держави України (Галичина і Буковина), проти бруталізації нами всіх горючих і національних стей, котрі мало досі в Росії і неукраїнське лене в окупованій австрійської держави

Ви, розумієте ся, знаєте про те, що правительството скасу Галичині і Буковині демократичні організації поступово пресу. Заборонило уживання російської мови і книжково нагнало в Галичині російську поліцію і розпочало гвалтовану реформацію і т. д.

Проти сих явищ на не протестувати винно бути обовязком самперед російської революційної пролетаріату.

Коли російські тенді разом зі значною російською ав захватом підтримали панславистичну австрійську правительството українські політики мають відважити ся — по своїм української Росії) заявляти повну солідарність рішучими заборонами російської Росії) заявляти єдиний вільний український національний фронт — австрійську Україну, в такі часи, вступити російської соціалістичного п

Комуністичний Маніфест.

Але разом з тим, як згине баршуване, агняє також і вільне баршуване. Балаканина про вільне баршуване, як і всі інші великі слова нашої буржуазії про волю, взагалі мають вагу тільки що до звязаного баршувана, що до поневоленого міщанина середних віків; та вони не мають ніякої ваги проти комуністичного знесення баршувана, проти знесення буржуазних продукційних відносин і самої буржуазії.

Вас гніває те, що ми хочемо звести приватну власність. Але ж у вашому сучасному суспільстві приватна власність уже знесена для девять десятих його членів, вона саме через се й існує, що девять десятих членів суспільства не мають її. Виходить, що ви нам докоряєте за те, що ми хочемо звести ту власність, необхідною умовою існування якої є відсутність власності у величезної більшости суспільства.

Одним словом, ви нам докоряєте, що ми хочемо звести вашу власність. Ми справді хочемо це зробити.

З тієї хвилини, як уже не можна буде повертати праці на капітал, гроші, ґрунту-ву ренту, або просто кажучи, на монополізовану суспільну силу; тоб-то, з тієї хвилини, як особистої власності не можна вже буде переминяти на буржуазну власність, з тієї хвилини, кажето ви, особа буде знущена.

Значить, ви признаєте, що на вашу думку особа — це нікто инший тільки буржуа, буржуазний власник. І ця особа справді мусить бути знищена.

Комунізм ні від кого не відбирає спромоги присвоювати для себе суспільні продукти; він тільки відбирає спромогу через це присвоюване поневолювати чужу працю.

Кавали ще, що разом зі знесенем приватної власності скінчать ся всяка діяльність і настане загальне зледаціня.

Коли це так, то буржуазне суспільство давно вже мусило-б вигинути через свою ліноту, бо ті що в ній працюють, не заробляють нічого, а ті, що заробляють — зовсім не працюють. Зусього цього розміркування випливає ця тавтологія: не буде ніякої наємної праці, коли не буде капіталу.

Всі докори, звернені проти комуністичного засобу присвоювання і продукції матеріальних продуктів, торкають ся також і до присвоювання та продукції продуктів духовних. Так само, як скасуване класової власності на думку буржуа є скасуванням самої продукції, — так само знищенням освіти взагалі.

Та просвіта, погубил якої він обпалає, для величезної більшости є засобом обернутись в машину.

Але що вам з нами змагати ся, коли ви міряете знесенне буржуазної власності на погляд вашого розуміння свободи, просвіти, права і т. и. Ваші ідеї сами випливають з буржуазних відносин продукції і

власности, так само, як ваше право — це воля вашої власности, що з неї ви зробили зарок, — воля, зміст якої залежить од матеріальних умов існування вашої власности.

Вам корисно уявляти, що ваші власні відносини продукції і власности в історичних, в таких, що одмінюють ся разом з рухом продукції, перевернули ся на вічні закони природи і розуму, але так само уявляти собі і всі інші очевиді пануючі класи. Те саме, що ви так добре розумієте коли говорите ся про античну власність, про власність феодальну, того ви ніяк не можете зроуміти, коли говорите ся про власність буржуазну.

Знесене родини! Навіть самих най-більших радикалів обурке цей гидкий намір комуністів.

На чім стоїть сучасна буржуазна родина? На капіталі, на приватному зиску. В цілком розвиненій формі вона існує тільки для буржуазії; але вона має допомогти до себе в привневоленій безродності пролетарів і в привлюдній простітуді.

Буржуазна родина, розумієте ся, упаде разом з упадком цього її доповнення, а вони обидві зникнуть в той самий час як зникне капітал.

Може ви нам докоряєте, що ми хочемо звести вазискуване дітей їхніми батьками? Ми признаємо, що це є злочинство.

Але ви кажете, що становлячи замість родинного суспільне виховане дітей, ми тим самим руйнуємо найдорожші для людей відносини.

А ваше виховане, хіба воно не урядже-

не також суспільством? Хіба воно не залежить від суспільних відносин, серед котрих ви виховуєте, хіба не залежить від безпосереднього і посереднього впливу суспільства, від шкіль і т. и.? Комуністи не знайшли цього впливу суспільства на виховане; вони тільки хотять змінити його характер, відлучити виховане з під впливу пануючої класи.

Буржуазне бавікане про родину і виховане, про щарі відносини батьків до дітей робить ся тим більше брідким, чим більше через великий промисел для пролетарів руйнують ся усі родинні звязки і діти повертають ся у прості об'єкти торгівлі і знарядя до праці.

Але ви, комуністи, хочете завести спільність жінок! Хором кричить до нас уся буржуазія.

Буржуа бачить в своїй жінці звичайне знаряде продукції. Він чує, що знарядя продукції мають використовувати ся спільно, і, розумієте ся, не може собі нічого иншого подумати, як тільки те, що жінок опіткає та сама, недоля спільности.

Йому й не втямає, що тут мова як раз про те, щоб звести становище жінок, як простях знарядів продукції.

Про те нема нічого єсміннішого, як цей високоморальний жах наших буржуа в приводу наче б-то офіційного наміру комуністів завести спільність жінок. Комуністи не потрібують заводити спільности жінок, вона майже завжди існувала.

(Далі буде.)

руках, як не в буржуазії, багатій класі?

Так ті, що за панованою шляхти (за феодалізму) мали ся не але, мають ся тепер ще гірше, а бідний, робочий нарід як давно бідував, так і тепер бідуватиме. Той несамолюбний робочий нарід, та бідна класа, що живе з праці своїх рук, називає ся:

Пролетаріят.

Хто не має реверенди, мухоморського (урядового) ковчига, капіталу або бовато землі, — той належить до пролетаріяту, то є до несамолюбного робочого народу і називає ся п р о л е т а р і я т. Навіть не один з тих, що мають герби, то є шляхецькі відзнаки, став пролетаром, зарічником. Чим чоловік може заробити на жите? Як котрий. Шахрай шахрайством, лип писком, а бідний чоловік своїм здоров'ям, своїми руками.

Пролетаріят, то є робочий нарід, коротка свій вік скрив і в селех і на фільварках і в містах. Де він найтемніший там йому найгірше жита. Там де є фабрика, де можна знайти ліпший заробок, там пролетаріатови ліпше жита. Кождий знає, що сто разів гірше бути двірським формалем, ніж фабричним робітником. Ба, фабричний робітник не міняв би ся з нашим газдою на кількох моргах, що з журба не видить, куди ходить. Фабричний робітник ліпше їсть і менше журить ся, ніж наш „господар“, що має „батьківщину“. Кождий з нас може сам переконатися, що то правда: нехай лише поїде з на рік до Прусу на роботу, найліпше до копальні вугля вразу; як верне, то ще других справить, де ліпше ніж у нас! Далше буде.

Поклик до Російського Соціалістичного Інтернаціонала.

Дорогі Товариші!

Отсим нашим покликом ми звертаємо ся до Вас як і до всіх соціалдемократичних партій, що входять в склад Р. С. Д. Р. П. з слідующею пропозицією:

Ми пропонуємо керуючим інституціям соціалдемократичних партій Росії вступити в найближшій часі перед європейською демократією з колективним протестом проти поведження царського правительств в загарбаній ним австрійській Україні (Галичина і Буковина), проти бруталного здушення ними всіх горожанських і національних вольностей, котрі мало досі українське і неукраїнське населене в окупованій частині австрійської держави.

Ви, розуміть ся, чули і знаєте про те, що царське правительство скасувало в Галичині і Буковині всі демократичні організації, всю поступову пресу, що воно заборонило уживане української мови і книжок, що воно нагнало в Галичину російську поліцію і повів, розпочало гвалтовану русифікацію і т. д.

Проти цих явищ не можна не протестувати і се повинно бути обовязком насамперед російського соціалістичного пролетаріята.

Коли російські чорносотенці разом зі значною частіною російських лібералів з захватом підтримують панславистичну авантуру царського правительств, коли українські буржуазні політики мають відвагу (уважайте — по скасованню всієї української преси в Росії!) заявляти про свою повну солідарність з імперіалістичними забаванками царської Росії і значить дозволяють культурно грабувати єдиний вільний куток українського національного відродження — австрійську Україну, в такі часи, товариші, виступ російського соціалістичного пролетарія-

ату в обороні українського поневоленого народу мав би во істину історичне значіне.

Ми звертаємо з нашим покликом до всіх російських товаришів не-патріотів і ми віriamo, що Російський Соціалістичний Інтернаціонал вчує наш голос і не відмовить ся подати братню руку помочи українському соціалдемократичному ребітництву, щоб разом з ним піднести клич протесту проти всіх злочинів, які тепер діють ся над замученими і окриваленими українським народом.

Хай встане перед Російським Інтернаціоналом привілад славного виступу Августа Бебеля і Вільгельма Лібкнехта з протестом проти прилучення до Німеччини Альба-Льотарингі по франко-пруській війні 1871 року. Відомо, що той протест все був одним з найліпших проявів інтернаціональної солідарности робітництва і становив одну з найбільших моральних підпор і прикрас єдности другого Інтернаціонала.

Подібно до того і ми, коли виступимо в одностойним протестом проти царського гвалту над Австрійською Україною, ми покладаємо великий нерухоми камінь під будучу могутню будову Російського Соціалістичного Інтернаціонала.

З товариським привітом За Центр. Комітет У. С. Д. Р. П.

Л. Рибалка. П. С. Проімою випі соціалістичні часописи передрукувати наш поклик. Писати нам в справі протесту просимо на редакцію нашої газети.

Нове видавництво.

В Женеві в Швейцарії почала виходити нова українська соц. дем. часопись „Воротба“, котра є органом „Захордонної Організації У. С. Д. Р. П.“ (Укр. соц. дем.

робітн. партії). Издавництво є неперіодичне. До наших рук дісталось 1. число за лютий і 2. за цвітень. По скасованню всієї української преси в старім краю, в тім і соціалістичної, єи поява має для укр. соц.-дем. руху велике значіне. З неї ми взяли і „Поклик до Російського Соціалістичного Інтернаціонала“.

Рідні вороги.

(Допись надіслана зі Сходу.)

Чого шукати нам десь аж за морями за нами, коли ми мали їх, своїх рідних ворогів в нашій хаті. Перпі в них були Кремар і Стечанишин, оден секретар партії, а другий редактор партійного органу. Оба були колись „марксістами“, оба лишили по собі „спадщину“ для У. С. Д. П., і оба нині збанаротували. Помалу почали оден за другим, мов риби по дощі появляти ся і другі люди, що уважали себе за найсвіломішійших. Оден в Торонто за се, що партія не хотіла зробити його князем — головою, хтів їхати на ню в „Сьвідомою Сьлю“, чи пак... кариною. В Вінніпегу знов в'язав ся демагог Головацький бувший організатор партії, котрий наробиав лиха робітникам на Сході підчас страйку, хотів взяти нову „штуку“ також в Вінніпегу, але поломивши собі на тім зуби, опинив ся в руках Іванів, Макарих, Мужових і т. п. Не минув місяць по тій „штуці“, як в'язав ся нового тиму піграмотний демагог, котрого силою хочеть ся втримати на становищі організатора партії. Йому на „гвалт“ захотіло ся надавничайної конференції для оборони своі „парсуни“. Еї так „на гальон“ скликувано, що відділі не мали навіть часу сеї справи обговорити. Конференцію скликано і партія дечекалась з неї висліді. Презентати, котрі скрив перед тим голосили науку соціалізму, а котра вимагає солідарности і єдности, сеї самі люда постановили на конференції ослабити партію, бо вона не подобає ся скликавшому конф. Ті самі що на конференції протестували проти російського десептвизму, сами допустились до него на сій конференції. „Іх величество“ ігнорує партію, називаючи Е. К. ріжними словами, критикує „Роб. Нар.“, будучи свідомими, що річ має ся інакше. Він не хоче бачити того що тепер на Заході є 14 відділів, не хоче знати, що він варіає на „Роб. Нар.“, а сам ані центом не причинив ся до його поліпшення, хотай обіцав був \$50 для него, але затримав їх на „летючку“. Се все „зілечко“ канадійське. Таке саме або подібне вело ся між нашими товаришами і в Злучених Державах.

Маленький орган українських соціалістів в Америці „Робітник“, що розпочав вєдвати зерно соціалізму поміж неорганізовану ма-

су укр. робітництва, сам ледво животіє і йому потрібна поміч. І хотай соціалістична партія ще дуже мала, то все-ж найшли ся „свідомі“ товариші, що місто дати поміч „Робітникам“ зоби його побільшити, накиннула ся на него з криком і шумом і осунула собі спеціальний орган „Пролетар“. Чи укр. соц. партія така саяна в Америці, що аж потребує двох органів? Таж як-би ті кошты, які вєдають ся на сих дві часописи вєложити на одну, то вона моглаби багато більше користі принести чим нині вони привосять обі разом. Писнуть на „верху“ „Пролетара“ поклик: „Робітники всіх країв єдняйте ся!“, а сами роз'єднають ся. Щож мають робити ті, для котрих се пише ся? Вони дивлячись на се, ідуть якраз ти, ми самими слідами Не о ідею кому-сь розходить ся, не о розширене партійного руху, а о щось іншого.

Коли ми бачимо в партії якісь хвиби, то не розширюймо їх далі, не робім авантур і не ослаблюймо партії, а усуньмо ті хвиби, полагодім непорозуміння і йдім спільно всі до нашої цілі — соціальної революції. Л. Квасниця.

Як жєнщини користають ся правом голосу?

Не дивлячись на свою коротко-часову політичну практику, жєнщини, добиваючі ся права голосу, зробили вже багато і перевели в жите своїх стейтів.

Перше всього вони звернули свою увагу на закон о праці. За їх старанем вєстали переведені корисні закони для робітників в слідуючих стейтах: Арізоні Каліфорнії, Колорадо, Айдаго, Іллінойзі, Кансасі, Монтані, Орегоні, Неваді, Юто і Вашингтоні, то є всюди, де тільки була признана жєнська рівноправність. Стейт Вайомінг прийав закон, цілком забороняючий працю для дїтний, шкідливий малим робітникам. Ні одна дїтина не може бути нанята в майнах, менше від 14-ти літ: ні одна дїтина або жєнщина не можуть працювати в небезпечних майнах. Заборонено дітям молодшим від 14-ти літ бути акробатами і брати участь в циркових представлениях.

Жєнський труд охороняє ся в Арізоні, Каліфорнії, Айдаго, Кансасі, Орегоні, Юто і Вашингтоні.

Допускають ся до роботи 18-літні дївчата в Стейтах Каліфорнії, Колорадо, Айдаго, Кансасі, Юто, Вашингтоні і Вайомінгу. В стейті Арізоні допускають ся до роботи дївчата 17 літні. В стейтах Джорджії і Порт Калорайні, де єще нема жєнської рівноправности, на роботу наймають 10-літні дївчата. В Міссісіпі ідуть дївчата в „шапі“ 12-літні, а в других стейтах, не прийнявши ще жєнської рівноправности, 14-літні.

Рівне образование і вихованє дїтям введено в Калі-

форнії, Колорадо, Кансасі Юто і Вашингтоні. Высша освіта уже здобута в стейтах, прийнявши жєнську рівноправність. Вільший процент неграмотних вєтає ся в стейтах, не даючим свому жєнському населеню політичних прав. Жєнщини як політичні діячки вплинули на зміцненє законів, звернених проти проституції. В стейті Нью-Джерсі, ще не прийнявши суфражизма, цілком нема закона на користь ограничення проституції. В тім стейті „незаконно-роджені“ діти не можуть бути „узаконнені“ навіть дорогою браку іх.

Мінімальна заробітна плата введена в Каліфорнії, Колорадо, Орегоні, Юто і Вашингтоні.

Пенсії для материй признані законом в Колорадо, Каліфорнії, Айдаго, Юто, Вашингтоні і Орегоні.

От що зробили жєнщини за короткий протяг часу в стейтах, де дістали рівноправність. Там стейтам жалувати ся не приїде ся. (З „Рус. Сл.“)

Заснованє нового відділу.

Порт Артур, Онт. Дня 28. мая відбулось в Порт Артур, Онт. віче, на котрім промовляв т. Н. Пантелюк, організатор У. С. Д. П. в Канаді. Бєсідник змалював вібраним нинішній вігнний капіталістичний устрій, і зивав робітників ставати в ряди соц. дем. партії, котра єдина тільки може вєбавити нинішній сьвіт в його невідрадного положєня. Таксамо бєсідник висказав ся за сполученнями Державами Європи на місце нинішних держав монархічних, що зібрані прийали в великим одушевленем. Тільки така устрій Європи може загарантувати спокійний розвиток всіх народів.

По промові т. Пантелюка висказало ся до нового соц. дем. відділу 53 членів. Заряд вибрано такий: організатор — т. Г. Горбовий, фінанс. секр. — т. С. Плакоій, кас. т. Ф. Лєос, бібл. т. С. Жура і контрольори — т. т. Д. Марцинюк, П. Кобилка і С. Павшук. — З надєєю на красшу будучність ровішлись учасники домів С. Плакоій, секр.

3 житя плінних товаришів.

Мя отримали лист від т. Юрія Дробєя, в котрім він доносить, що його також арештовано разом з другими робітниками і забрано як воєнноплєнного. Разом з ним є около 800 українських робітників. В листі сїм просят знайомих товаришів, зоби до його писали листи, однак зазначає зоби нічого не вгадувати в них про війну, бо кождий лист переходить через цензуру. Адреса т. Дробєя така: J. Drobei Camp 7, Spirit Lake, Que. via Cochrane.

Ширіть „РОБ. НАР.“

Адресар у. с. д. п.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ У. С. Д. П. в КАНАДІ М. Эремійчук Секретар У. С. Д. П. Box 3658 Winnipeg, Man.

ЗАХІДНИЙ ОКРУГ. (Альберта і Вр. Колумбія.) Секретаріят Західного Округного Комітету.

COLEMAN, ALTA. Paul Baraniuk Box 158

Адреси секр. відділів: LETHBRIDGE, ALTA. C. Wyrostyk 788-12th St. A. N.

CANMORE, ALTA. M. Tkachuk Box 182

BELLEVEUE, ALTA. Відділ У. С. Д. П. „Wilna Dumka“ P. Bohonoskiuk Box 45

COLEMAN, ALTA. Society „Nadia“ Box 158 S. Danyluk

CALGARY, ALTA. Karl Dreiseitel 127-6th St. A. S. E. Riverside.

HARDIEVILLE, ALTA. Widdif „Ochota“.

COLHURZG ALTA. J. SLEMKO секрет

HAIRY HILL, ALTA. Victor Dowhaniuk стара адреса: SHIPENGE, ALTA.

CORBIN, B.C. Kost Lemkowicz Box 267

TRAIL, B. C. Tow. „Promin“ Box 56

NEW MICHEL, B. C. Anton Kostashuk Box 56

FERNIE, B. C. Tow. Wolia Box 61

САСКЕЧЕВАН. REGINA, SASK. John Fedorowich, 2105 Shaw St;

МАНІТОБА. WINNIPEG, MAN. D. Lobaj Box 3658

ELMWOOD, MAN. Stefan Chorony Box 43 Louise Bridge

BROOKLAND, MAN. M. Hawrylko 1950 Pacific Ave. Winnipeg, Man.

EAST SELKIRK, MAN. Mike Myzak

TRANSCONA, MAN. Alex Moroz Box 208.

ОНТАРІО. COBALT, ONT. Georg Hyska Box 596

OTTAWA, ONT. Тов. „НовоЖити“ 61 Sterling Ave. Лука Варилський секретар

TORONTO, ONT. D. Szewczuk 10 Anderson St.

WELLAND, ONT. Yakim Pomeyчук Box 1449.

WEST TORONTO ONT. Dmytro Lozynski Box 281

SAULT STE. MARIE, ONT. D. Szarabura Box 176

TIMMINS, ONT. M. Nowak Box 114 Стара адреса South Porcupine Ont.

PORT ARTHUR, ONT. Tow. M. Sichynskoho 322 — 1st. Ave.

КБЕБЕК. MONTREAL, QUE. Tow. im M. Sichynskoho Sem Tataryn 1715 Ontario St. East

LACHINE LOCKS, QUE. N. Palmaruk 28 Second Ave.

Війна з алкоголем.

Богатом з нас звісно про страшну і нищачу силу, невидимих оку маленьких живих істот, вісних науці, як мікроби і бактерії. Сотні і тисячі літ людський мозок був'установо працював над винаходом причин слабости живих організмів. Після того, як був винайдений мікроскоп, око чоловіка, вооруживши ся таким помічником, увиділо великий, безчислений, як звідди неба, світ маленьких воружачих ся тілень — мікробів. Мільонами вони розмножують ся, з неувяжимою бистрою, як тому є сприятливі умови. Все нищуча сила таких істот страшна. За одну мінуту умирає чоловік заражений мікробами холери. Другі же мікроби, діставши ся в організм чоловіка, поступово, но певно умертвляють жите, приносячи терпіня і муки цілому тілови. Найліпшим гніздом для них є кожний організм, ослаблений ненормальним житем. Щоби ослабити організм, потрібно небогато. Ужуйте кілька капель доброго всім вісного алкоголю і ви почуєте з початку сильний під'єм духа, а потім слабість.

Корастакчись такою слабостю, тисячі ворогів людського жита, накидають ся на хорого і нищать жите. Поступово но точно убиває себе чоловік, побратавшись з таким „веселим“ приятелем як алкоголь.

Кілько зла приносить той приятель в жите бідного робітника і всього суспільства? Сварки, арештованія, переступки, убійства в більшости роблять ся робітникам в нетверезому стані. Кілько десятків і соток, тяжко зароблених доларів іде в жертву молохова — пиянства? Пора, пора товариші застановити ся над тим і для свого власного добра, почати борбу з пиянством і недопускати до того щоби наші експлоататори пани, цвїркали нам в очи: „дядько ви бідні і не маєте роботи, що все пропиваєте.“ Хоть мало в тим правди і робітничая класа цілком не може багато поліпшити своє жите, хоть-би і не пиля, находитись під опікою панів і їх нянок, но уживаючи алкоголь чоловік не робить добра нікому, а лише зло.

Борба з алкоголем прибирає серіозні дороги в Канаді і Соц.-дем. Партія не може лишати ся індеферентною. Середня класа і буржуазні партії, почали жертвувати собі і своїм інтересам за робітничого долара, а соціалісти поки що не знають, що робити. Товариші! Нам необхідно треба іти своєю дорогою і вінніпезський відділ У.С.Д.П. на своїм засіданні 3-го червня постановив: Звернути ся з шокликом до всіх відділів партії в Канаді, почати агітацію і борбу практично, з алкоголем. Все що ми маємо сильного і міцного в своїх силах, ужати товариші, на борбу

з богом Бахусом. За відділ У.С.Д.П. в Вінніпегу. Д. Лобай секр.

3 партійного руху. Гардвіл, Альта.

Заходом місцевого відділу У.С.Д.П. відбуло ся в нас дня 23. мая робітничє віче, на котрім реферувала ц-на Софія Мухкет. Шановна бесідниця перейшла цілу історію соціалізму від самого його початку аж до наших часів. Згадавши праїкниці свого реферату, що всі богадтва, витворені робітниками, належать ся їм самим, — бесідниця закінчила свою промову тимисловами:

Коли ми хочемо щоби вони (себ-то богадтва) дістали ся в наші руки, то муємо сами над тим працювати і учати ся соціалізму, бо лиш та одна наука дає робітникам те знанє, яке потрібно їм до здобуття красної долі.

Ст. Лазарук.

Левой, Альта.

Дня 24 мая відбуло ся в нашій місцевости в домі т. Івана Булика віче, на котре прибув організатор У. С. Д. П. т. Корейчук. В своїй промові роз'яснив він зібраним теперішній, несправедливий, капіталістичний устрій, та згадав також запові котрі підтримують нинішню, згнилу систему. Учасники віча були з промови т. Корейчука дуже вдоволені і просили його оклакати ще одно віче.

Друге віче відбуло ся 6 червня, на котрім товариш організатор згадав прикінці своєї промови за „Робітничий Народ“, одинокую українську газету, що вступає і боронить інтереси працюючого людю, а котра мує бороти ся з довгом, що не дає єї розвивати ся, та звизав присутних помочити єї увільнити ся з єї прикртого положення. На „Роб. Нар.“ вложено \$7.00, а на організаційний фонд т. Корейчука \$8.25.

В. Ухач.

Елмвуд, Ман.

Наш відділ У.С.Д.П. скликав дня 4. червня спеціальний мітинг, щоби заявити своє становище суцїлї референдуму і напасти на т. т. Еремійчука і Крата від заг. „Чому редактор „Роб. Нар.“ не хоче помістити справдане конференції“, надрукованої рамс з референдумом а надісланими до нашого відділу зі Сходу.

Референдум Монтреальської Конференції з дня 11. цвїтня ми відкидаємо, а робимо се тому, що точки сего референдуму ідуть проти конститутції. Що до напасти на секретаря партії і редактора заявляємо, що если кому неясним є чому редактор не хоче помістити в „Р. Н.“ справданя конференції, то хай перечитає собі 21. число „Р. Н.“ а буде знати причину непоміщення його в партійнім органі. Зрештою,

почавши від попереднього числа, протоколи монтреальської конференції, друкують ся. Що до нападу на секретаря партії т. Еремійчука, ми заявляємо, що непереводю є що т. Еремійчук переніо свою волюю друкарню „Роб. Нар.“ до „Ранка“, а се зробив Редакційний Комітет з Екс. Ком. а т. Еремійчук підписав тільки угоду яко секретар партії.

Ми кличемо всіх товаришів занехати роздор і йти спільно по тій дорозі, яку нам вказує наша конститутція.

І. Хоровий предс.
Ф. Боднар секр.

Веланд, Онт.

Заходом тутешнього відділу У.С.Д.П. відбуло ся в нас дня 30 мая робітничє віче, на котрім реферував т. Корж. Віче отворив т. Помейчук, а на предсідателя

вибрано т. Сороку. Предсідатель уділив голосу т. Корж, котрий в своїй промові поясняв зібраним причину теперішнього безробіття, вказав на значіне класової боротьби, та згадав також занасильства царату над нашим народом і за європейську війну. По його промові вписалось до відділу 14 нових членів. По т. Коржєви говорили ще т. т. Сорока і Федорович. Прикінці віча піаніє т. Помейчук гадку приступити до будови Робітничого Дому в Веланд, на що всі присутні згодили ся. Зібрано також зараа де-що гроша на єю ціль. Вибрано комітет, що має зайяти ся будовою Робітничого Дому в склад якого увійшли отчі чотири товариші: Помейчук, Романович, Вінтояк і Грижан. По відсїпваню кількох революційних пієнь, підборорені учасники розійшлись домів.

Я. Помейчук.

Протоколи

II. Монтреальської конференції.

Продовженє.

„Dzennik Ludowy“, „Гайламаки“, „Р. Н.“ подав подав тільки революції, і голоси а не подав дальше справданя. Буржуазні часописи, що се здобуток попівський. На будуче, треба точні справданя роботи до посильдіку, наша боротьба се і Ваша боротьба ми крок за кроком здобували наші права (оплески) Тов. С. Сорока Веланд. Наш відділ оснований в 1913. р. оснували єго тов. з поза Веланд, нині він числить 30 членів котрі платять партійний податок. По відізді тов. А. Дмитришина його розвиває ся дуже гарно. Устроюємо мітинги на котрих буває по 200 людю. Робітники горнуть ся до нас дуже радо. На „Р. Н.“ ми дали \$30.00 на сплату довгу. „Р. Н.“ ми тоді кошє портажуємо, коли він цисту ідею соціалістичну. А коли в нїм є сварі, дайте він стоїть спокійно. Ми не можемо не свідомих робітників учати сварити ся. Нашим бажанєм покінчити сварні, а будуть они покінчені коли виберемо новий Ц. З. а певний що приступимо до красної праці над виволом всіх поневоленних оплески. Тов. М. Цягол Торонто. Наш відділ числить дійсних 30 членів, ті що не мають праці і не платять вкладки є їх кілька десятків ми робимо ту саму роботу про котру говорили попередні товариші. Наш відділ пережив малі клопоти, ато: з причини кількох товаришів, та ті не порозумієня вже пологожені і ми ідемо вперед. На „Р. Н.“ абраємо предплату і фонди, але коли в нїм є за богадте сварити тоді неможливо єго ширити на чїм він богадте тратить, та нехай та сварня буде вже раз покінчена тоді ми можем сподіватись красних виглядів, оплески.

Тов. Т. Коржак Монтреал. Наш відділ числить 72 членів котрі платять точний по-

„Охідної Конференції“ де говорять до моєї особи, що в „1913 р. було поверх 300 членів а в 1914. 805“. Відчитує поодиноко за кілько котрий відділ купив стемплів і кілько має членів) Сам Вінніпег після стемплів числить 29 членів а в справозданю є 80 ть. Те що я на коїло в партії тепер не відовідаю. Мою особу секретар не скорше часамі повідомляв як по його ухваді. Дальше говорить про

партійних рух від 1911 р. до 1915 р. О сь і тому скликав нинішню надгичайну Конференцію, щоби Ва всі справи рішали. Над справозданями велсь широкі дискусії кожний делегат висказував свої думки. Точки справозданя прийато одностолсно. Над справозданем тов. Ів. Гниди відбулось о-сібне голосованє. Правято єго також одностолсно. Потім приступлено до точки Ц. З.

(Далі буде.)

До відома усім російським підданям

НОВИЙ ДВОШРУВОВИЙ ПОШТОВИЙ ПАРОВЕЦЬ „ЦАРИЦЯ“.

відплине з Нью-Йорку просто до АРХАНГЕЛЬСКУ в суботу 22-го мая 1915 р.

ІЗДА БЕЗ ПЕРЕСІДАНЯ.

Ціна в Нью-Йорку до Архангельску \$48.00.

Слідуючі парівці з Нью-Йорку:

„ЦАРЬ“ — 5-го червня „ДВИНСК“ 19 червня.

Парівці Російсько-Американоєської Лінії є однією, що йдуть до АРХАНГЕЛЬСКУ шівнічним шляхом. ПОЗА ВОЄННОЮ ЗОНОЮ; ТОЖ ПОДОРОЖ ЦІЛКОВИТО БЕЗПЕЧНА.

3 РОСІІ

можуть приїхати усі кобіти, діти і чоловіки, котрі увільнені від війска і мають пашпорти.

За інформаціями звертайтесь до наших агентів або до А. E. JOHNSON & CO Gen'l. Pass Agts. 37 B'way, NEW YORK, N. Y.

Зміна адреси.

Отсим повідомляю всіх, що я переніо робітню з 117 Мегрегор Ст на 450 Burrows Ave. і прошу всіх вголупуватись на нову низше подану адресу: Sam Morochowski, Plumber - Electrician & Gramophone Repairer 450 BURROWS AVE. Winnipeg.

ПОЗІР! РОДИМЦІ! ПОЗІР!

Маю честь повідомити, що я розпочав КРАВЕЦЬКИЙ ВАРСТАТ першої класи. Виробно убрания мужєські і женєські. Владетель п. Шахольчик. 109 SUTHERLAND AVE. WINNIPEG, MAN.

Русько-німецький шпиталь

Dr. G. Kalichman-a

Спеціальне ліченє хорїб венеричних сифіліс, трипер і другі хірургичні, внутрішні, жіночї, очні і ушні.

Найновіше і найпевніше

ліченє сифіліс „903“ проф. Врїлка. Ліченє пологово бевєлля. Ліченє електриком. Лікарства ввєсьма по вольноїх за надїсланим вадатку.

OFFICE & HOSITAL

453 Selkirk Ave. Winnipeg.

Phone: St. John 1772.

Можете зазнати розкоші ДОВОЮ КАВОЮ

у власнім домі майже так, як в найліпших готелях і рєставрєрїях коли домішаєте до Вашої кави

FRANCK-A ЦУКОРІЮ ЗНАНУ

З КАВОЮ

ДОМШПРОКУ

Ми тепер достарчаємо в нашій американоєської фабрици так, як достарчалосьмо через ціле століте в наших 18 європейських фабриках. ФРАНКА ЦУКОРІЯ ЗРОВИТЬ ВАШУ КАВУ ЗДОВОЮ І СМАЧНОЮ.

Спробуйте раз, а ніколи не будете уживати кави без тої доправи.

Платйте Вашого грєсерєрїка о правду цукорію з фабрики Franck-a в квалратових пачках. Кожда пачка є засомотрена нашою охоронною маркою „кавовий млинко“.

HEINR. FRANCK SOEHNE & CO. Амерїканська філія фірми LUDWIGSBURG, Німеччина. Flushing, New York.

До всіх дов членів партії „Роб.“

Друкуючи се в редакції і ад. „Роб. Нар.“ бачу не положєне в дитї єя часопислідує: Тому органом У.С.Д.П. ванє цілковито членів партії. фїнансовє положєніє можливо при дакції і адмінієтановити на далєкованє. Причиня дуючі:

1. Робітники не дістають плати вистарчала-би бєженє жите.
  2. Сотки перєповідомлюють рєхочуть читати гєчерєз тяжкі часи не можуть вирів плати і обіцюють єї пізнїше, черєз тї гнїні за гавє.
  3. Прочисловє на не дають змотраці газети пунїй рух находити дадці машини, принєсти газетї чистого доходу.
  4. Десятки присилають рудакції і тим пов „Роб. Нар.“ є втрїбний для робєса, но в тої савановні допис видво не берутьучастя в агїтаціу поміч газет не подумают в редакції дістанопублікаванє їх.
- І от товариші тачі, ми не хочє дальших довгєв жуть привєсти цілий інвєнтар другі друкєрє дуть в руки дєлятого рішєня до Вас що на вновленя газетї цілий мєстєк гєкї адмінієстраці т. т. Кульчанєнєковї і Климоє. Коли членї вєсти дальше бєталістичним утє обєїто науєбітничої маси, тє що газета повиєти а партія прєбє борєтєбу.
- Від осєни 19 лї відїїшєв Навїєвський дєго часу, в рєдабогато, бо „лїрїві“ Кожний бєти на легкі